

A KÚRIA

1/2014. KMJE

A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának Vezetője által kezdeményezett jogegységi eljárásban meghozta a követ

jogegységi határozatot:

A Jogegységi tanács a Legfelsőbb Bíróság által hozott 4/2005., 1/2006. és 5/2006. számú jogegységi határozatait hatályon kívül helyezi, azokat jogegységi határozat közzétételétől nem alkalmazhatók.

I n d o k o l á s

I.

A Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiumának Vezetője a bírósági szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32.§ (1) bekezdés pontja alapján, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárás lefolytatását kezdeményezte. A Kollégium Vezetője a fentiek alapján társadalmi szervezet bírósági nyilvántartásba vételéről szóló 4/2005. számú, a pártok társadalmi szervezeteiként történő tovább működéséről szóló 1/2006. számú, a közhasznú szervezetet létesítő okirat tartalmáról szóló 4/2006. számú és az alapítványok közhasznú szervének kijelöléséről szóló 5/2006. számú közigazgatási jogegységi határozatok felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését indítványozta.

Az indítványozó szerint a fentiekben felsorolt közigazgatási jogegységi határozatok - melyek a társadalmi szervezetek nyilvántartásba vételével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatot kívánták támogatni -, 2010. évig tartoztak a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának feladatkörébe. Az érintett jogegységi határozatok és a tárgykörben meghozott KK. vélemények a kibocsátásuk idején hatályos a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.), valamint egyes alapítványokra és társadalmi szervezetekre vonatkozó jogszabályok kapcsolódtak. A jogszabályi környezet azonban az eltelt időszakban jelentősen megváltozott, mindenekelőtt az új Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.), továbbá az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény

továbbiakban: Ectv.) kibocsátása folytán. A közigazgatási jogegységi határozat felülvizsgálatát indokolja az egységes - az új Ptk-val kapcsolatos - szabályozási feladatok ellátása, továbbá hogy a társadalmi szervezetekkel és alapítványokkal kapcsolatos jogvitákban a Kúria Polgári Kollégiuma jár el.

Az indítványozó utalt arra is, hogy a Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium társadalmi szervezetek és alapítványok vonatkozásában korábban kiadott KK. véleménye felülvizsgálatáról az 5/2014.(VI.23.)KMK. számú véleményében már határozott.

Az indítványozó szerint az új Ptk. olyan karakteresen új szabályokat tartalmaz, amely önmagában indokolja a jogegységi határozatok hatályon kívül helyezését, ezáltal annak biztosítását, hogy a Kúria Polgári Kollégiuma az jogszabályokkal összhangban álló egységes értelmezést hozhasson.

II.

A Legfőbb Ügyész a jogegységi indítvány érdemében kifejtett álláspontja szerint a civil területet érintő, valóban jelentős jogszabályi változások nem mindegyikében tennék szükségessé a jogegységi határozatok valamennyi elemének kategorikus kizárását a joggyakorlatból. Ugyanakkor nem kifogásolta azt a módszert sem, hogy a hatályon kívül helyezett jogszabályokra épülő határozatok még az esetleges tartalmi megfelelés esetén se legyenek hivatkozhatóak.

A 4/2005. számú közigazgatási jogegységi határozat vonatkozásában a Legfőbb Ügyész úgy foglalt állást, hogy az Ectv. rendelkezése folytán 2012. január 1. napján hatályon kívül helyezett az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény továbbiakban: Etv.) 6.§ (1) bekezdésén alapuló jogegységi határozat hatályon kívül helyezése nem kifogásolható.

Az 1/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat tekintetében a Legfőbb Ügyész kifejtette, hogy a határozat alapjául szolgáló rendelkezés lényegében változott, annak rendelkezése alapján az ügyész 2014. évben 34 pert indított jogszabályhely folyamatosan alkalmazásra kerül, a jogegységi határozat rendelkezése pedig a gyakorlatban is érvényesülő iránymutatás. Tekintettel azonban arra a tényre, hogy a határozat indokolása egy hatályon kívül helyezett jogszabályra utal, a Legfőbb Ügyész annak hatályon kívül helyezését nem kifogásolta.

A 4/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat hatályon kívül helyezését a Legfőbb Ügyész kifejezetten indokoltnak találta, tekintettel arra, hogy a közha

szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Kszt.) érintett szakaszait az Ectv. VII. fejezete újra szabályozta, és a Kszt. alkalmazhatóság átmeneti szakasza is lezárult.

A Legfőbb Ügyész az 5/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat hatályon kívül helyezése mellett foglalt állást. Véleménye szerint a határozat alapját képező joganyag az új Ptk. megalkotásával változott, a felvetett kérdéseket az új normaszabályozás rendezi.

III.

A jogegységi tanács az indítványban felvetettek nyomán az indítványban megjelölt közigazgatási jogegységi határozatokat megvizsgálta és a következőképpen állapította meg.

1. A társadalmi szervezet bírósági nyilvántartásba vételéről szóló 4/2005. számú közigazgatási jogegységi határozat a nyilvántartásba vétel megengedhetőség vizsgálata - a 2005. évben még hatályos - Etv. 6.§-ának (1) bekezdése, 9. §-a, 11.§-a valamint 4.§-a alapján javasolta elvégezni. A jogalkotó az Etv.-t az Ectv.-vel 2012. január 1. dátummal hatályon kívül helyezte. Az új Ptk. 3. k. 1-48.§-ai rendelkeznek a jogi személyekről, ezen belül a III. fejezet 12-14. §-ai a nyilvántartásukról, a második rész VII. cím 63-87.§-ai pedig az egyesületi jogról, míg a nyilvántartásra vonatkozóan a civilszervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: Nyilvántartási tv.), továbbá az Ectv. IV. fejezete külön rendelkezést tartalmaz szabályozást. A fentiekre tekintettel a 4/2005. számú KJE határozat hatályon kívül helyezése indokolt.
2. A pártok társadalmi szervezetként történő tovább működéséről szóló 1/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvénynek az 1992. évi LXXXI. törvény 2.§ (1) bekezdésével megállapított 3.§ (3) bekezdésén alapul, részben jogszabályhelyet, részben a hatályon kívül helyezett Etv.-t értelmezi. A fentiek jogszabályi rendelkezést az Ectv. 81.§ b) pontja módosította. A hatályon kívül helyezéssel lehetőség nyílik a kérdéskör ismételt átgondolására, arra, hogy a Kúria Polgári Kollégiuma a korábbi átdolgozva polgári jogegységi határozat hozzon.
3. A közhasznú szervezetet létesítő okirat tartalmáról szóló 4/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat a Kszt. rendelkezésein alapul, az Ectv. értelmezi. Az adott területet időközben a jogalkotó újra szabályozta.

közhasznú szervezetet létesítő okirat tartalmáról rendelkezik az Ectv. fejezete (31-50.§), ennek következtében az érintett jogegységi határ hatályon kívül helyezése indokolt.

4. Az alapítvány kezelő szervének kijelöléséről szóló 5/2006. számú közigazgatási jogegységi határozat a régi Ptk. 74/C.§-ának rendelkezéseit értelmezte. A határozatban megfogalmazott értelmező rendelkezések beépültek az új szabályai közé, azokat a 3. könyv hatodik rész 378-404.§ tartalmazza. A szempontjából kiemelendők a 394-398.§-ok, amelyek részben a régi Ptk. 74/C.§-ának időtálló rendelkezéseit, részben az azt kiegészítő szabályokat tartalmazzák. Az alapítvány kuratóriumi tagjának vagy kurátorának bírósági kijelölésére irányuló eljárást a Nyilvántartási tv. 54.§-a szabályozza. A fentiekre tekintettel az érintett KJE hatályon kívül helyezése megalapozott.

Budapest, 2014. október 13. napján

Dr. Darák Péter s.k. a jogegységi tanács elnöke

Dr. Rothermel Erika s.k.

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

előadó bíró

Dr. Buzinkay Zoltán s.k. bíró

Dr. Farkas Katalin Éva s.k. bíró

Dr. Fekete Ildikó s.k. bíró

Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

Dr. Hajnal Péter s.k. bíró

Dr. Heinemann Csilla s.k. bíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi

Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró

Ildikó s.k. bíró

Dr. Kárpáti Magdolna s.k.

Dr. Kárpáti Zoltán s.k. bíró

bíró

Dr. Kozma György s.k. bíró

Dr. Kovács András s.k. bíró

Dr. Kovács Ákos s.k. bíró

Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró

Dr. Lomnici Zoltán s.k. bíró

**Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró**

Dr. Márton Gizella s.k. bíró

**Dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

Dr. Mudráné dr. Láng

**Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k.
bíró**

Erzsébet s.k. bíró

Dr. Suba Ildikó s.k. bíró

Dr. Stark Marianna s.k. bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró

**Szólnokiné dr. Csernay
Krisztina s.k. bíró**

Dr. Tóth Kincső s.k. bíró

**Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k.
bíró**

Dr. Zanathy János s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Marton Zsuzsanna

tisztviselő